

FILIPPINERNA-DUBAI 7 000 kilometer till jobbet

Miljontals filippinier arbetar över hela världen. Varje år skickar de hem pengar motsvarande en sjundedel av landets bnp. Samtidigt far många illa i utlandet. Migrantarbetarnas utsatthet är en av de heta frågorna i den filippinska valrörelsen.

Ringer hem och gråter. När finanskrisen kom tvingades Alma Capulong och hennes familj att flytta från sin lägenhet för att bo i hennes föräldrahem. I snart ett år har maken Erik jobbat som servitör i Dubai. "Jobbet är vår ekonomiska räddning", berättar Alma.

Pappa kommer hem - om ett år

På trettioåriga Alma Capulongs nattgästbord står två klockor. Den ena visar filippinsk tid. Den andra går fyra timmar före och visar vad klockan är i Dubai.

– Min man ringer hem och gråter varje kväll. Men det är lättare nu, det är bara ett år kvar tills han är hemma igen, säger Alma Capulong och hysjar sin snart treåriga son.

De bor hemma hos Almas föräldrar, i ett enkelt hus av trä och cement i provinzen Zambales i norra Filippinerna.

När erbjudandet om att jobba i Dubai som servitör dök upp tvekade hennes man, Erik Capulong, inte. Han lånade pengar till hög ränta och betalade dyrt för visum och biljetter.

Sedan för han.

Med en tremånaders baby på ena armen och en tvååring på den andra kysste Alma Capulong honom adjö på

flygplatsterminalen i Manila. Det var knappt ett år sedan.

– Jag kände mig orolig för hur det skulle gå, men vi hade inget val. Här finns inga jobb.

Drygt 1,3 miljoner filippinier lämnade öriket under 2009 för att arbeta utomlands, i 170 olika länder och på alla de sju haven.

Den globala ekonomiska krisen har slagit hårt mot Filippinerna, med framför allt kraftigt ökad arbetslöshet.

Detta i ett land där omkring fyrtio procent av befolkningen redan lever i fattigdom. Priset på mjölk, mediciner och andra basvaror har gått upp.

Alma och hennes familj har tvingats flytta från lägenheten de hyrde. Nu räcker makens hemskickade pengar bara till att betala det allra nödvändigaste.

10 procent av den filippinska befolkningen arbetar utomlands. 3,6 miljoner är kontrakterade gästarbetare. Ytterligare 3,2 miljoner har migrerat permanent och 1,3 miljoner antas vara utomlands och arbeta illegalt.

– Det är tungt att ensam uppfostra barnen, men jag ångrar inget, säger Alma Capulong.

Makens månadslön är på motsvarande 2 300 kronor.

– Utan den hade det varit ännu svårare.

Sjutusen kilometer från hennes föräldrahem breder Dubais skyline av ofärdiga skyskrapar ut sig. I det gigantiska köpcentrumet Mall of Emirates är det rea på rea. Men få handlar.

I kassor och bakom kafédiskar står uttråkade gästarbetare och fördriver tiden.

Köpcentrumet är en bra mötesplats om man vill prata om förbjudna saker – som till exempel de filippinska gästarbetarnas villkor (att organisera sig fackligt är totalförbjudet i Filippinerna).

– De värsta fallen som vi hanterar är självmorden bland hembiträden, berättar Nehl Morena, generalsekreterare för organisationen Migrante Dubai, över en kaffe på Starbucks.

Självmordsfrekvensen bland byggjobbare och hembiträden från andra länder är högre än i någon annan grupp i Förenade arabemiraten, enligt färiska siffror från myndigheterna.

Övergrip och hopplöshet över den personliga ekonomiska situationen.

Revolutionen 1986 innebar inte att synen på exporten av arbetskraft ändrades nämnvärt.

Enligt Nehl Morena försöker dagens president Gloria Arroyo dölja baksidorna av migrantpolitiken genom att utveckla en ideologisk hjältestatus för migranterna.

– Vi får aldrig glömma att alla problem och berättelser om filippinier som far illa här i Dubai börjar hem-

stitutionaliserat handeln med arbetskraft. Vi liknar det vid modern slavhandel, säger Nehl Morona.

Export av arbetskraft som politiskt projekt inleddes i Filippinerna redan under Marcosdiktaturen på 1960-talet. Med en stor arbetslöshet, uppror på landsbygden och en växande revolt i städerna blev migranterna både en säkerhetsventil och en industri för den filippinska regeringen.

Revolutionen 1986 innebar inte att synen på exporten av arbetskraft ändrades nämnvärt.

Enligt Nehl Morena försöker dagens president Gloria Arroyo dölja baksidorna av migrantpolitiken genom att utveckla en ideologisk hjältestatus för migranterna.

– Vi får aldrig glömma att alla problem och berättelser om filippinier som far illa här i Dubai börjar hem-

ma. Vår regering måste sluta sälja oss som billig arbetskraft, säger han.

Migrantpolitiken är en av de heta frågorna i den pågående valrörelsen på Filippinerna inför valet i maj 2010. Politikens försvarare säger bland annat att pengarna får ekonomin att snurra och pekar på alla nya köpcentrum som öppnats i städerna.

Enligt Världsbankens beräkningar skickade världens migrantarbetare i fjol hem cirka 300 miljarder dollar. Det är världens samlade biståndsbudget gånger tre.

Summan har ökat kraftigt de senaste fem åren och allt fler biståndsexpertiser ser migrantarbete som en viktig del av lösningen på den globala fattigdomen – detta trots det höga priset i form av övergrepp och exploatering som många migranter får betala.

I Zambales är Alma Capulong väl

medveten om både för- och nackdelarna med att tvingas jobba utomlands.

För henne och maken Erik var utlandsjobbet en nödvändighet för att överleva.

– Vi var bägge arbetslösa och hade två barn. Då tackar man inte nej till ett jobb, säger hon.

Situationen delar hon med hälften av familjerna i byn, som alla har minst en familjemedlem arbetande utomlands.

På frågan om hon själv skulle vilja söka arbete på andra sidan havet funderar hon ett tag innan hon svarar.

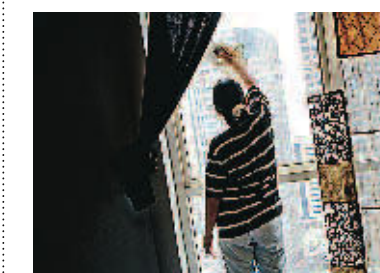
– Nej, jag vill inte lämna mina barn, inte innan den minste har lärt sig att gå.

Källa: Times, ILO, Human Rights Watch

Sex gånger så hög lön

En filippinier som arbetar i Förenade Arabemiraten kan öka lönen upp till sex gånger. Det är dubbelt så mycket som den löneökning som drev arbetskraft att fara från Sverige över Atlanten för ett århundrade sedan.

85 procent av landets utexaminerade sjuksköterskor arbetar utomlands vilket medför att värden är hårt drabbad av personalbrist. Även många läkare arbetar utomlands, men då inte som läkare utan som sjuksköterskor.

Fyra år utan sin son

Marylyn DioQuino jobbar som hembiträde i Dubai.

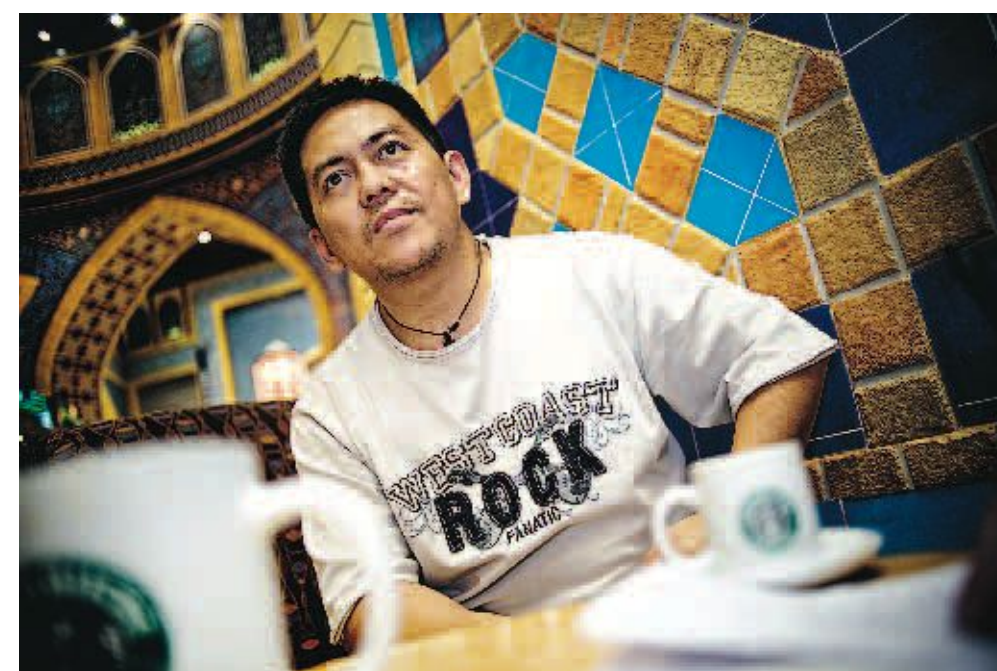
– Jag berättar gärna om situationen, men bara om jag slipper visa mitt ansikte.

Hon lämnade Filippinerna första gången som 24-åring. I dag är hon 36. Tillsammans med åtta andra hembiträden bor hon i en lägenhet i Dubai. På sina lediga dagar arbetar hon hos andra familjer.

– Jag tror inte att mina andra arbetsgivare skulle uppskatta att jag talar med journalister, säger hon.

Hennes make jobbar i Taiwan. Deras sjuåriga son tas om hand av mormor i Filippinerna.

– Men han är Made in Taiwan, säger hon och skrattar. Jag har inte träffat min son sedan 2006, men jag gör ju det här för honom.

Fackligt arbete förbjudet. "Att arbeta fackligt i Dubai har ett högt pris eftersom det är förbjudet", säger Nehl Morena, ordförande i Migrante Dubai. Migrante ger juridisk och ekonomisk hjälp till filippinska gästarbetare med. Som mest hade organisationen över 200 medlemmar, i dag har den 47.

Annonser för utlandsjobb. I stadsdelen Malate i södra Manila ligger rekryteringskontoren vägg i vägg. Jobb i Mellanöstern utannonseras i skyltfönstren.

FAKTA

Filippinerna

- Filippinerna består av runt 7 100 öar, men majoriteten av befolkningen bor på 11 av dem. Landet, en gång en av de starkaste ekonomierna i området, är i dag skuldtvungen.
- **Huvudstad:** Manila.
- **Befolkning:** 89 miljoner.
- **Läskunnighet:** 92,6 procent.
- **Förväntad livslängd:** 71 år.

Utsätts för övergrepp

Av de filippinska kvinnor som 2007 arbetade som hembiträden utomlands... utsattes 13 procent för sexuella trakasserier eller övergrepp av sin arbetsgivare eller söner i familjen. ...fick mer än hälften inte lämna sin arbetsplats utan eskort.

Sex gånger så hög lön

En filippinier som arbetar i Förenade Arabemiraten kan öka lönen upp till sex gånger. Det är dubbelt så mycket som den löneökning som drev arbetskraft att fara från Sverige över Atlanten för ett århundrade sedan.

85 procent av landets utexaminerade sjuksköterskor arbetar utomlands vilket medför att värden är hårt drabbad av personalbrist. Även många läkare arbetar utomlands, men då inte som läkare utan som sjuksköterskor.

Hon blev våldtagen

Aileen Badiray blev våldtagen när hon arbetade som hembiträde i Saudiarabien. Det var hennes rekryterare till jobbet i Saudiarabien som krävde sex för att ge henne tillstånd att resa tillbaka hem till Filippinerna.

– Jag gör vad som helst för att få komma hem, men inte detta, skrek jag, berättar Aileen Badiray.

Nu har hon sökt upp organisationen Migrante, för att kunna stämma rekryteraren.

– Jag vill vittna för att rädda de tjugo hembiträden som är kvar i Saudiarabien i hans bolag.

Fick inte ut sin lön

Evanesa Valmadrid sökte arbete i Taiwan när hennes man blev sjuk. Pengarna hon tjänade var tänkta att betala dotterns skolgång. Efter tre månader lades företaget ner.

– Vi fick inte ut våra löner, det var bara tack och hej, säger Evanesa Valmadrid, som återvände till sin familj i Zamboanga med stora skulder till rekryteraren. Som utlandsarbetare är man helt rättslös om man förlorar jobbet. Nu är vår ekonomi i ruiner.